

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Umělá inteligence ve výuce anglického jazyka

Metodický materiál

Ondřej Duda

Olomouc 2025

Podpora a zvyšování kvality pregraduální přípravy pedagogů na Univerzitě Palackého v Olomouci

CZ.02.02.XX/00/23_019/0008422

Anotace metodického materiálu: Tato studijní opora je určena budoucím i stávajícím učitelům, kteří chtějí využívat moderní technologie k inovaci své pedagogické praxe. Zaměřuje se na inovativní přístupy využívající moderní technologie, zejména umělou inteligenci (AI). Představuje možnosti efektivního začlenění AI do výuky anglického jazyka, a to zejména v oblasti tvorby autentických materiálů, personalizace výukových aktivit a podpory rozvoje jazykových dovedností žáků. Díky AI mohou učitelé výrazně zefektivnit svou přípravu, zpestřit výuku a vytvořit interaktivní vzdělávací prostředí odpovídající současným potřebám jazykového vzdělávání. Opora poskytuje teoretický rámec i praktické návody, jak využít AI pro podporu jazykového vzdělávání, a nabízí inspiraci pro implementaci těchto technologií do výuky angličtiny.

Studijní program: Metodický materiál je určen studentům v rámci pregraduální přípravy učitelů anglického jazyka, kterou získávají v bakalářském studijním programu *Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání*, navazujícím magisterském programu *Učitelství anglického jazyka pro základní školy* nebo v rámci programu celoživotního vzdělávání *Učitelství anglického jazyka pro 2. stupeň ZŠ*.

Oborová specifika (např. zařazení do systému vědy): Studium anglického jazyka je zaměřeno na rozvoj teoretických znalostí i praktických dovedností, které jsou nezbytným předpokladem pro kvalitní profesní přípravu učitele anglického jazyka na základní škole. Mezi klíčové profesní kompetence, které si studenti během studia osvojují, patří také digitální kompetence, jejímž cílem je efektivní využívání moderních technologií ve výuce anglického jazyka.

Požadavky na vybavení (hardware, software): počítač, notebook, tablet, mobilní telefon, připojení k internetu.

Metodický materiál podléhá licenci Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA.

Obsah

Úvodní slovo.....	4
1 AI jako nástroj pro výuku AJ	6
1.1 Gemini: Povídejte si s Gemini naživo!.....	6
1.2 ChatGPT.....	10
1.3 Grammarly ve výuce AJ i mimo ni.....	12
1.4 Pokrok ve čtení: vzdělávací akcelérátor v MS Teams	14
2 Tvorba autentických materiálů pro výuku AJ s využitím AI	16
2.1 Tvorba autentických výukových materiálů pomocí AI	16
2.1.1 Překlad autentických zdrojů s DeepL	17
2.2 Tvorba autentických poslechových materiálů v AJ	17
2.2.1 ElevenLabs	18
2.2.2 Amazon Polly	18
Použitá literatura	20

Úvodní slovo

Vážené studentky, vážení studenti,

cílem této studijní opory je podpořit vaše vzdělávání v oblasti anglického jazyka s využitím umělé inteligence (AI). Studijní materiál je zaměřen na současné, inovativní přístupy k jazykovému vzdělávání s využitím AI reflektující potřeby současné školní reality a pracovního trhu.

Integrace moderních technologií (zejména AI) do výuky cizího jazyka se v posledních letech stala nejen moderním trendem, ale také nezbytností pro získání potřebných digitálních dovedností napříč všemi úrovněmi vzdělávání. V této opoře budeme prozkoumávat potenciál využití umělé inteligence ke zlepšení výuky anglického jazyka (AJ) prostřednictvím plánování a realizací výuky s využitím AI aplikací, vytváření autentických výukových materiálů, personalizace výuky a podpory jazykových dovedností žáků/studentů.

S využitím sofistikovaných jazykových modelů a vybraných nástrojů pro generování textu, syntézu řeči, překlad a analýzu psaného textu či mluvené řeči mohou učitelé zefektivnit přípravu výuky, diverzifikovat výukové přístupy, diferencovat jednotlivé aktivity podle potřeb žáků a v neposlední řadě také vytvářet interaktivní a dynamické výukové prostředí pro své žáky/studenty.

AI umožňuje a v mnoha případech usnadňuje tvorbu rozmanitých poslechových materiálů s různými přízvuky, generování modelových dialogů pro komunikativně zaměřené aktivity a analýzu a poskytování zpětné vazby k písemnému projevu studentů. V této studijní opoře si představíme vybrané AI nástroje, které lze využít při výuce AJ nebo její přípravě, s praktickými ukázkami. Předpokládá se, že tato opora poskytne teoretické poznatky, navede k nabytí dovedností nezbytných pro efektivní implementaci AI do výuky AJ a poslouží jako inspirace a motivace ke studiu učitelství AJ a úspěšnému výkonu profese učitele AJ.

Integrace umělé inteligence do výuky angličtiny je v souladu s trendy ve vzdělávacích technologiích a spadá do kategorie digitální integrace ve výuce, jež klade důraz na personalizované a adaptivní učení. Digitální integrace společně s využitím AI umožňuje simulovat efekty pohlčení jazykem – language immersion (Chamot a El-Dinary, 2002) a pohlčení digitálním prostředím – digital immersion (Global Lingua, 2025). Digitální prostředí a AI nástroje mohou aktivizovat studenty v učení se cizího jazyka a poskytovat individualizovanou zpětnou vazbu i podporu přizpůsobenou specifickým potřebám a stylům učení studentů, což v konečném důsledku vede ke zlepšení výsledků učení (Gutiérrez, 2023; Tang, 2024). Schopnost AI vytvářet autentické a rozmanité výukové materiály může navíc studenty vystavit širšímu spektru jazykových vstupů, což podporuje hlubší porozumění cizímu jazyku i jeho specifickým

kulturním aspektům a přispívá k osvojování aktivní komunikativní kompetence včetně kulturní plynulosti v užití jazyka – cultural fluency (Godwin-Jones, 2017).

Ondřej Duda

1 AI jako nástroj pro výuku AJ

Cíle kapitoly

Po prostudování kapitoly budou studující schopni:

- rozumět základům využití AI ve výuce cizích jazyků;
- uvést konkrétní příklady využití chatbotů Gemini a ChatGPT ve výuce AJ;
- kriticky hodnotit limity a rizika využití jazykových modelů.

Díky AI mohou budoucí učitelé snadno vytvářet atraktivní a efektivní výukové materiály, které motivují studenty k aktivnímu učení. Tento nástroj se stává neocenitelným pomocníkem v moderní jazykové výuce a umožňuje studentům učit se jazyk přirozeně, efektivně a zábavně. Trénováním umělé inteligence vzniká tzv. model strojového učení, který se následně uplatňuje v široké škále aplikací. Mezi tyto modely patří velké jazykové modely (LLM)¹ (Kopecký a Szotkowski, 2025), např. ChatGPT, jenž si v současnosti získal značnou popularitu.

Ve školním prostředí a především v rámci výuky (v našem případě ve výuce AJ) je třeba myslet taktéž na pravidla užívání AI. Není vhodné omezovat či regulovat využívání AI nástrojů žáky/studenty ani učiteli, a to ve výuce AJ ani mimo ni. Naopak je potřeba vytvořit pozitivní prostředí vhodné pro učení AJ a zároveň vlídné pro rozvoj pozitivního vztahu k AI, především ze strany žáků/studentů. Nastavením vzájemných pravidel užívání AI ve výuce AJ může učitel do jisté míry ovlivnit způsob využití AI, ale také trajektorii budování vztahu k ní. Důraz by měl být kladen vždy na učení žáka/studenta a jeho pokrok, AI by měla být vnímána pozitivně a spíše jako pomocník na cestě k poznání.

1.1 Gemini: Povídejte si s Gemini naživo!

Aplikace Gemini je k dispozici ke stažení pro zařízení s operačními systémy iOS a Android a lze ji využít také jako webovou aplikaci ve webovém prohlížeči na Windows nebo Mac. Gemini umožňuje uživateli využívat jazykové a učící modely generativní umělé inteligence vyvinuté společností Google a umožňuje přístup k dalším službám Google (Google, 2025a). Gemini lze využít k vysvětlení jednoduchých i obtížnějších problémů a zjišťování informací ze všech vědních oblastí. Google upozorňuje, že Gemini aplikace nemusí být ve svých odpovědích 100% přesná a samotný chatbot není člověk.

¹ V anglickém originále Large Language Models, anglická zkratka LLM.

Obrázek 1: Komunikace žáků s Google Gemini (autor MS CoPilot)

Gemini obsahuje také funkci **Gemini Live** neboli „Povídejte si s Gemini naživo!“, kterou lze využívat také při výuce AJ.

Gemini Live umožňuje simulaci konverzace s člověkem naživo a umožňuje konverzovat s chatbotem v reálném čase, kdy chatbot Gemini reaguje podobně jako člověk (můžete Gemini zastavit, skočit Gemini do řeči apod.).

Vybrané aspekty využití Gemini ve výuce AJ jsou:

- **Personalizovaná výuka:** Gemini umožňuje přizpůsobit výuku individuálním potřebám studentů a zvýšit tak jejich zapojení do aktivit/výuky i celkovou efektivitu výuky.
- **Interaktivita ve výuce:** Gemini umožňuje učiteli vytvářet dynamické a interaktivní aktivity či plánovat výuku s interaktivními prvky zaměřenými na komunikaci a interakci.
- **Omezení zdrojů pro výukové materiály:** Gemini nabízí řešení problémů spojených s omezenými vzdělávacími zdroji a poskytuje řešení pro školy s menším množstvím výukových materiálů.

Na co je potřeba nezapomenout:

- **Připojení k internetu:** učitel musí myslet na případné problémy s připojením k internetu.

Konkrétní využití aplikace Gemini ve výuce AJ:

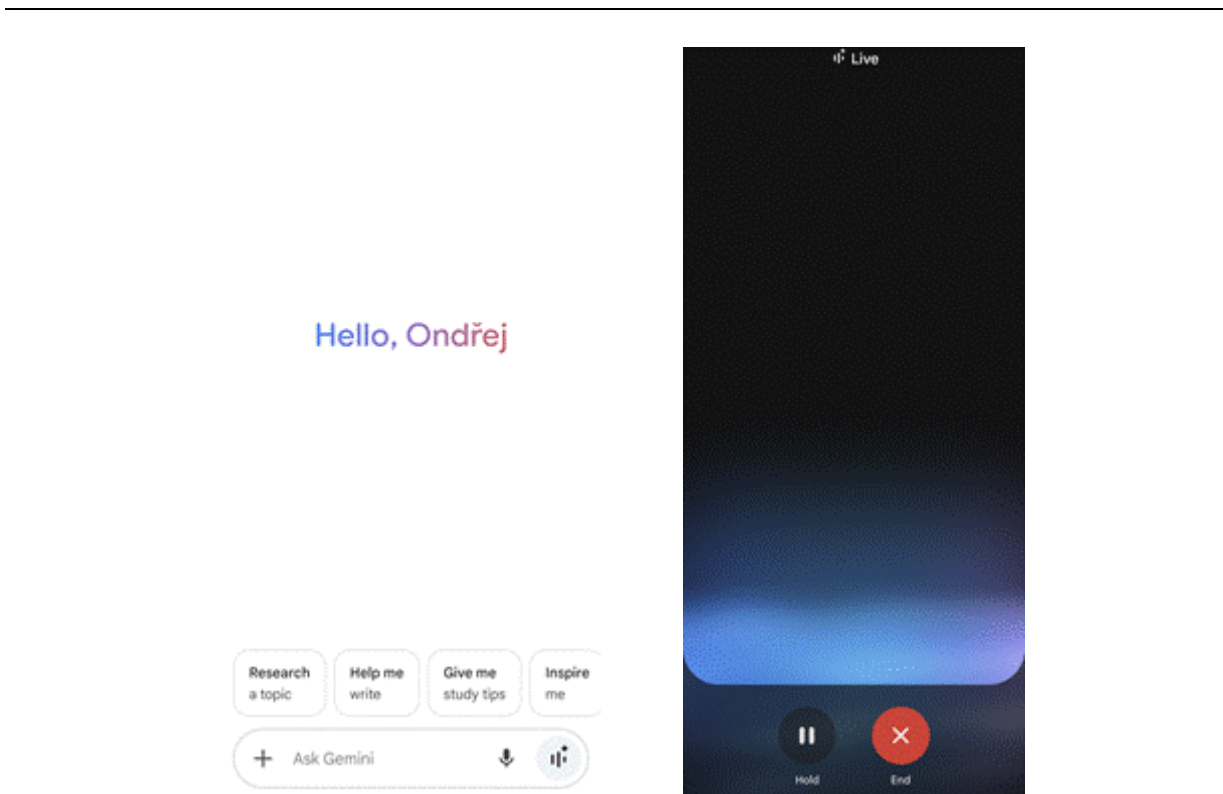
- ❖ umí vysvětlit základní i pokročilá gramatická pravidla AJ;
- ❖ pomáhá s překladem slov, frází či textů z ČJ do AJ a naopak;
- ❖ dokáže vysvětlit význam slov, frází a vět, často také v kontextu (ne vždy);
- ❖ dokáže vygenerovat nový text v AJ a následně ho přechíst;
- ❖ umí psát nebo opravit eseje, e-maily nebo články.

Příklady konkrétních aktivit:

- Žák napíše krátkou esej v němčině a Gemini mu ji opraví i s vysvětlením chyb.
- Gemini umí vytvořit příběh s možnostmi volby, kde žák musí odpovídat v cílovém jazyce.
- Žák si nechá od Gemini přechíst text a poté odpovídá na otázky k obsahu.
- Gemini umí připravit individuální plán učení podle jazykové úrovně žáků.

Konkrétní využití aplikace Gemini Live ve výuce AJ jsou následující:

- ❖ **Mluvte naživo s Gemini Live:** povídejte si s Gemini Live o tématech z výuky AJ a Gemini chatbot vám odpoví slovně téměř jako živý člověk.
- ❖ **Brainstormujte nápady nahlas s Gemini Live:** Požádejte Gemini Live o nápad na třídní výlet, naplánování třídní akce nebo vytvoření prázdninového plánu.
- ❖ **Prozkoumejte nepoznané s Gemini Live:** odhalte další podrobnosti o tématech z předmětu AJ, která vás zajímají v konverzaci s Gemini chatbotem tak, jako byste hovořili s odborníkem.
- ❖ **Procvičujte AJ nahlas s Gemini Live:** nacvičujte si výslovnost, plynulost řeči v AJ či svoji prezentaci přirozeně a konverzačním způsobem s okamžitou zpětnou vazbou od chatbota Gemini Live (Santosa, 2024; Google, 2025b).

Obrázek 2 a 3: Ukázka prostředí aplikace Google Gemini (2) a Gemini Live (3) v AJ v chytrém telefonu s Androidem (autor Ondřej Duda)

Úlohy k procvičování:

- Zkuste s pomocí aplikace Google Gemini simulovat postupně různé scénáře, např. objednávku jídla v restauraci, telefonický rozhovor se zákazníkem v prodejně sportovních potřeb, rozhovor na poště s pracovnící za přepážkou nebo nákup vlakové jízdenky s pracovnící ve výdejním okénku v železniční stanici.

1.2 ChatGPT

Velké jazykové modely (LLM) mají v oblasti vzdělávání, zejména ve výuce cizích jazyků, celou řadu potenciálních aplikací.

Obrázek 4: Žáci komunikující s AI s pomocí chytrých telefonů (autor MS CoPilot)

Konkrétní využití aplikace ChatGPT ve výuce AJ:

- ❖ umožňuje usnadnění nácviku konverzace a simulace dialogu, kdy model funguje jako virtuální jazykový partner schopný reagovat na vstupy studenta a přizpůsobovat svůj výstup úrovni jeho znalostí;
- ❖ umožňuje rozšíření a osvojování slovní zásoby v AJ prostřednictvím generování synonym, antonym a hovorových výrazů;

-
- ❖ umožňuje učitelům implementovat chatbot do výuky netradičními formami, např. v podobě jazykových her;
 - ❖ nabízí pomoc při překladu a srovnávací analýze jazykových struktur (např. rozdíly mezi AJ a ČJ z hlediska struktury či stylistiky);
 - ❖ může být pomocníkem při tvorbě výukových a dalších doplňkových materiálů;
 - ❖ nabízí možnosti procvičování gramatických struktur, slovní zásoby a výslovnosti v AJ;
 - ❖ nabízí podporu tvůrčího psaní, včetně tvorby příběhů a esejů (je třeba mít na paměti, že v případě využití žáky/studenty, by chatbot neměl nahradit žákovskou kreativitu ani její rozvoj, ale může sloužit jako inspirace).

Limity aplikace ChatGPT: přestože velké jazykové modely přinášejí řadu výhod, je důležité mít na paměti také jejich limity:

- ❖ Mohou poskytovat nepřesné nebo zavádějící informace.
- ❖ Mohou generovat obsah s chybami.
- ❖ Může se stát, že správně v textu označí chybu, ale již neumí detailně vysvětlit, proč jde o chybu nebo jak k ní došlo.
- ❖ Některé jazykové obraty a idiomy mohou být nesprávně interpretovány nebo použity v nesprávných kontextech.
- ❖ Mohou generovat špatné nebo nepřesné překlady.
- ❖ Odpovědi nemusí být vždy přizpůsobeny požadované úrovni jazyka.
- ❖ Mohou halucinovat.
- ❖ Při používání ChatGPT v rámci výuky existuje riziko, že žáci ho mohou zneužít k podvádění.

Doporučení pro učitele: je žádoucí, aby použití velkých jazykových modelů ve výuce AJ bylo doprovázeno odborným vedením učitele, který zajistí správný postup při používání, očekávanou úroveň kvality a správnost výstupů učení.

Otázky k zamyšlení:

- *Uveďte, jaké jsou výhody, nevýhody a výzvy spojené s použitím velkých jazykových modelů ve výuce AJ a proč je důležité, aby jejich použití bylo doprovázeno odborným vedením učitele.*

Úlohy k procvičování:

- Simulujte jazykovou zkoušku a zadejte jazykovému modelu úkol vypracovat úlohy pro jednotlivé jazykové úrovně (trénujte všechny jazykové dovednosti). Příklady vygenerované ChatGPT:
- **Úroveň A1 (Začátečníci):**
 - **Čtení:** Přečtěte krátký text o denních aktivitách a odpovězte na otázky týkající se textu.
 - **Poslech:** Poslechněte si jednoduchý rozhovor o počasí a vyplňte chybějící informace.
 - **Psaní:** Napište krátký e-mail kamarádovi o vašem víkendu.
 - **Mluvení:** Popište svůj denní rozvrh.
- **Úroveň B1 (Středně pokročilí):**
 - **Čtení:** Přečtěte článek o ekologii a odpovězte na otázky týkající se hlavních myšlenek.
 - **Poslech:** Poslechněte si rozhovor o cestování a odpovězte na otázky týkající se detailů.
 - **Psaní:** Napište esej o výhodách a nevýhodách sociálních médií.
 - **Mluvení:** Diskutujte o svých oblíbených knihách a filmech.
- **Úroveň C1 (Pokročilí):**
 - **Čtení:** Přečtěte akademický článek o umělé inteligenci a shrňte jeho hlavní body.
 - **Poslech:** Poslechněte si přednášku o globálním oteplování a vytvořte poznámky.
 - **Psaní:** Napište výzkumnou práci na téma vliv technologií na vzdělávání.
 - **Mluvení:** Prezentujte své názory na aktuální politické události.

1.3 Grammarly ve výuce AJ i mimo ni

Efektivní užití AJ v psané formě je základní dovedností, kterou ve 21. století potřebujeme všichni. V digitálním věku se postupně objevily různé nástroje, které studentům pomáhají zlepšit jejich dovednosti psaní. Nejprve to byly CAT nástroje, nyní dominují ty založené na velkých jazykových modelech s využitím AI. Mezi nejvýznamnější a zároveň nejrozšířenější aplikaci lze považovat Grammarly. Tato kapitola pojednává o využití Grammarly v rámci výuky AJ a zahrnuje příklady aktivit pro využití ve výuce.

Co je to Grammarly?

Grammarly je software určený ke kontrole psaní v angličtině. Pomáhá uživatelům formulovat zprávy jasně a efektivně, kdykoli a kdekoli. Funguje jako automatický korektor a pomocník při psaní a identifikuje chyby od základních pravopisných a gramatických chyb až po složitější problémy týkající se stylu či srozumitelnosti (Grammarly, 2025a). Grammarly je nabízeno ve dvou základních verzích – bezplatné (FREE) a placené (Premium), přičemž pro organizace jsou k dispozici speciální licenční programy Grammarly @edu (pro vzdělávací instituce) a @business (pro firemní prostředí).

Konkrétní využití aplikace Grammarly ve výuce AJ:

Grammarly nabízí několik výhod jak pro žáky/studenty, tak pro učitele (Embryo, 2025):

- ❖ okamžitá zpětná vazba, návrhy oprav chyb v reálném čase;
- ❖ oprava gramatických, pravopisných a interpunkčních chyb s velkou přesností;
- ❖ rozšíření slovní zásoby: navrhuje alternativní slova, což vede k rozšíření a upevnění slovní zásoby;
- ❖ úprava stylu a tónu jazyka tak, že navádí uživatele ke stylu a tónu psaní vhodných pro různé skupiny čtenářů;
- ❖ vytváření přesných textů, aplikace si pamatuje styl uživatele;
- ❖ snížení pracovní zátěže učitele tím, že pomáhá automatizovat opravy chyb, což umožňuje soustředit se na složitější problémy při psaní (Grammarly, 2025b).

Abychom maximalizovali přínos Grammarly v procesu výuky AJ, je třeba začlenit aplikaci do výuky promyšleně. Jednou z možností je pozitivní práce s chybou zaměřená na analýzu a reflexi.

Úlohy k procvičování:

- **Úkol 1: Vyhledávání chyby a její oprava**

Namísto toho, aby žáci/studenti jednoduše a rychle „přečetli“ celý svůj text přes Grammarly a přijali všechny nabízené změny, učitel žákům zadá konkrétní zaměření pro využití Grammarly, například vyhledání a oprava shody podmětu a přísudku. Aktivita studenty podněcuje k tomu, aby hledali konkrétní typy chybného užití jazyka v psané formě a aktivně vyhodnocovali návrhy Grammarly týkající se daného gramatického problému, což podporuje hlubší porozumění než pasivní pozorování/opravování. Studenti mohou být dokonce požádáni, aby vysvětlili, proč Grammarly označilo konkrétní chybu či proč je návrh nesprávný či nevhodný použít.

- **Úkol 2: Porovnání vlastní korektury textu s Grammarly**

Studenti jsou instruováni, aby nejprve napsali svůj text na určité téma o daném rozsahu, zkontrolovali ho z hlediska obsahu a organizace a poté provedli vlastní ruční korekturu, při které budou hledat chyby. Teprve po dokončení těchto kroků použijí Grammarly jako závěrečnou kontrolu. Jsou vyzváni, aby porovnali chyby, které sami našli, s těmi, jež identifikovala aplikace Grammarly.

Odůvodnění: Tento postup zdůrazňuje, že je důležité nejprve rozvíjet dovednosti samostatné korektury. Používání Grammarly jako závěrečné záchranné sítě umožňuje žákům zjistit, jaké typy chyb jim neustále unikají, což poskytuje cenné diagnostické informace pro budoucí výuku. Kritické přezkoumání návrhů Grammarly (otázka „Je tento návrh správný? Proč?“) zůstává klíčové.

1.4 Pokrok ve čtení: vzdělávací akcelerator v MS Teams

Pokrok ve čtení je bezplatný nástroj integrovaný do Microsoft Teams, který je určen k podpoře a sledování plynulosti čtení ve výuce cizích jazyků, obzvláště pak anglického jazyka. Žáci/studenti se při čtení natáčejí na video nebo nahrávají svůj hlas jako audionahrávku, svůj výtvar následně posílají učiteli ke kontrole. Učitel pak může jejich práci posoudit, opravit a se zpětnou vazbou zaslat zpět. Data jsou automaticky shromažďována a uspořádána do kolekcí zpráv, což umožňuje učiteli věnovat více času žákům a méně času opravování a administrativě. Učitel může při vytváření zadání nastavit také citlivost, která slouží jako diferenciacce podle úrovně znalosti jazyka žáka/studenta a jeho schopností (Microsoft, 2025).

Mezi výhody využití aplikace Pokrok ve čtení patří možnost nastavení několika pokusů na splnění úkolu, takže žák/student není omezen např. třemi pokusy, což by mohlo být demotivující. Pokud je úkol zamýšlen jako domácí či volnočasová aktivita (doporučeno), nastavení více pokusů může být pro žáky motivující a může v nich vyvolat pocit jistoty, že mají šanci uspět, i když se jim nedaří. Aplikace také žákům/studentům zprostředkuje okamžitou zpětnou vazbu z hlediska jejich výkonu podle nastavené obtížnosti a tématu, žák/student si může pustit svoji nahrávku, vidí skóre podle nastavených kritérií a aplikace také vygeneruje základní klíčová slova, jež by si měl žák/student zařadit do svého slovníčku, čímž aktivně přispívá k rozvoji jazykových dovedností v anglickém jazyce.

Úlohy k procvičování:

- **Úkol: Čtení příběhu s porozuměním (nahrávka):** vyberte libovolný krátký příběh (tematicky adekvátní), který je zároveň vhodný pro úroveň vašich žáků/studentů. Text by měl být zajímavý, poutavý a motivující. Žáci/studenti si přečtou text nahlas a vytvoří nahrávku (video nebo audio) při čtení pomocí Pokroku ve čtení v MS Teams a odešlou vám své nahrávky prostřednictvím MS Teams. Potom zkontrolujete nahrávky a poskytnete žákům/studentům zpětnou vazbu. V rámci další práce s textem a nahrávkou je možné žákům/studentům pokládat následující otázky týkající se obsahu textu, které se zaměřují na hlubší porozumění textu:
 - Co se stalo na začátku příběhu?
 - Jaké byly hlavní postavy a jejich charakteristiky?
 - Jaký byl hlavní konflikt v příběhu?
 - Jaké bylo rozuzlení příběhu?

Otázky k zamyšlení:

- Uved'te, jaké jsou výhody, nevýhody a výzvy spojené s využitím pokroku ve čtení v Microsoft Teams vzhledem k rozvoji jazykových dovedností. Zaměřte se na čtení, výslovnost, intonaci a plynulost.

2 Tvorba autentických materiálů pro výuku AJ s využitím AI

Cíle kapitoly

Po prostudování kapitoly budou studující schopni:

- vysvětlit význam autentických materiálů ve výuce AJ;
- identifikovat a využívat nástroje pro generování autentických materiálů pomocí AI;
- pracovat s nástroji ElevenLabs či DeepL a pochopit jejich funkce;
- generovat textové, poslechové a multimediální materiály pro výuku AJ;
- navrhovat výukové aktivity využívající autentické materiály generované AI;
- vytvořit vlastní výukový materiál s využitím AI nástrojů.

Autentické materiály jsou neocenitelnou pomůckou ve výuce, protože umožňují žákům/studentům a učitelům zapojit se do výuky v reálném kontextu. AI toto vzdělávací prostředí významně rozšiřuje tím, že usnadňuje vytváření širokého spektra výukových materiálů relativně rychle a s vysokou mírou kvality. Vybrané AI nástroje mohou vytvářet materiály přesně přizpůsobené požadovaným úrovním jazykových znalostí, čímž účinně podporují rozvoj jazykových dovedností ve výuce. Možnosti, jež AI v této oblasti nabízejí, jsou rozsáhlé a sahají od automatického generování textů až po tvorbu komplexního multimediálního obsahu. Tento technologický pokrok snižuje zátěž pedagogů, kteří tradičně věnovali značný čas pracnému vytváření materiálů nebo jejich vyhledávání a selekci vhodných zdrojů. AI jim umožňuje rychle a efektivně vytvářet obsah přizpůsobený jejich specifickým pedagogickým potřebám.

AI otevírá nové možnosti pro tvorbu autentických výukových materiálů a podporuje kreativní a interaktivní přístup k jazykovému vzdělávání. Díky velkým jazykovým modelům mohou studenti efektivněji vytvářet obsah, který odpovídá aktuálním jazykovým trendům i jejich individuálním potřebám.

2.1 Tvorba autentických výukových materiálů pomocí AI

Nástroje AI umožňují generovat na míru následující typy autentických výukových materiálů:

- **generování článků a textů na míru:** učitelé mohou snadno vytvořit materiály různé úrovně obtížnosti (A1–C2);
- **překlad vlastních textů do AJ;**

-
- **překlad autentických zdrojů v AJ za pomoci aplikace DeepL.**

2.1.1 Překlad autentických zdrojů s DeepL

Překlad autentických zdrojů je součástí učení cizího jazyka, a tedy i jeho výuky. K tomuto účelu lze využít také nástroj DeepL, jeden z nejpokročilejších překladačů, který umožňuje rychlý a kvalitní překlad textů do cizích jazyků, včetně AJ. Díky pokročilým modelům umělé jazykové inteligence v kombinaci s rozsáhlými odbornými znalostmi v oblasti neuronových sítí pro strojový překlad a LLM nabízí DeepL pomoc učitelům i studentům AJ, jak efektivně pracovat s překlady autentických materiálů (Deepl, 2025).

Otázky k zamyšlení:

- *Zamyslete se nad tím, pro jaké konkrétní aktivity lze využít DeepL ve výuce AJ. Mohou tento nástroj využívat ve výuce AJ přímo žáci/studenti?*

Úlohy k procvičování:

- **DeepL zpětná kontrola:** *Přeložte si vybraný text v ČJ/AJ sami do ČJ/AJ do samostatného dokumentu. Potom přeložte text do ČJ/AJ pomocí DeepL, ovšem k tomuto účelu vytvořte zcela nový dokument, DeepL přeložený text si do něj zkopírujte a porovnejte přeložený text od DeepL a text přeložený vámi větu po větě. Zaměřte se na gramatiku, stylistiku, správnost či význam jednotlivých slov v kontextu.*

2.2 Tvorba autentických poslechových materiálů v AJ

AI dokáže vytvářet také konverzace, které žáci/studenti mohou použít k procvičování komunikačních dovedností v reálných situacích. Díky pokročilým nástrojům pro syntetickou řeč je dnes možné snadno vytvořit kvalitní nahrávky v různých dialektech, což pomáhá rozvíjet poslechové dovednosti žáků/studentů. Některé nástroje dokážou napodobit také lidský hlas, jeho rytmus a melodii, což odpovídá projevům rodilých mluvčích. Vybrané AI nástroje navíc umožňují generovat nejen standardní jazykové varianty, ale i různé dialekty a přízvuky.

2.2.1 ElevenLabs

ElevenLabs je pokročilý nástroj pro syntézu řeči (text-to-speech=TTS) využívající umělou inteligenci k vytváření přirozeně znějících hlasů (Elevenlabs, 2025). Nabízí širokou škálu nástrojů pro generování řeči, změnu hlasu, dabing a další funkce. Díky těmto výjimečným vlastnostem jsou nástroje vhodné nejen pro tvorbu poslechových materiálů ve výuce AJ, ale i pro audioknihy, podcasty, dabing videí apod.

Pro mobilní uživatele je k dispozici aplikace ElevenLabs Reader, která umožňuje poslouchat články či PDF soubory s využitím AI hlasů. Aplikace je dostupná pro zařízení s iOS nebo Androidem.

Konkrétní využití ElevenLabs ve výuce AJ:

- ❖ učitelé mohou generovat vlastní nahrávky s různými přízvuky a změnami v tempu řeči;
- ❖ žáci/studenti mohou poslouchat modelovou výslovnost AJ a napodobovat ji;
- ❖ žáci/studenti mohou simulovat rozhovory v AJ v různých kontextech,
- ❖ žáci/studenti i učitelé mají možnost převodu textu na řeč, což pomáhá především žákům s dyslexií nebo zrakovým postižením.

Kromě standardních variant jazyka umožňují moderní AI systémy generovat i různé dialekty a akcenty. To je obzvláště užitečné pro studenty, kteří plánují pobyt v konkrétních jazykových oblastech a potřebují si zvyknout na tamní výslovnost a lexikální zvláštnosti.

Úlohy k procvičování:

- *Prozkoumejte možnosti využití nástroje ElevenLabs ve výuce AJ a navrhnete konkrétní aktivity, které by mohly být implementovány. Zaměřte se na následující oblasti: generování nahrávek, modelová výslovnost, simulace rozhovorů, podpora pro studenty s dyslexií nebo zrakovým postižením, dialekty a přízvuky.*

2.2.2 Amazon Polly

Amazon Polly je cloudová služba poskytovaná společností Amazon Web Services (AWS), která využívá pokročilé technologie strojového učení k syntéze přirozeně znějícího hlasu. Tato služba umožňuje převod textu na řeč v reálném čase a podporuje desítky jazyků a různé dialekty, včetně britské, americké a australské angličtiny, němčiny, francouzštiny, japonštiny, čínštiny a dalších. Amazon Polly nabízí mužské i ženské hlasy s různými styly projevu (Amazon Polly, 2025). Díky podobným AI

platformám mohou žáci/studenti i učitelé získat přístup k široké škále poslechových nahrávek bez nutnosti spolupráce s rodilými mluvčími.

Úlohy k procvičování:

- *Vyzkoušejte si aplikaci Amazon Polly a vytvořte autentické poslechové materiály pro studenty AJ (např. simulace různých přízvuků AJ).*

Použitá literatura

Citováno dle normy ČSN ISO 690:2022 (harvardský systém)

AMAZON POLLY, 2025. *Amazon Polly – AI Voice Generator*. Dostupné z: <https://aws.amazon.com/polly/>. [cit. 2025-04-01].

DEEPL, 2025. *Why deepl*. Dostupné z: <https://www.deepl.com/cs/whydeepl>. [cit. 2025-04-01].

ELEVENLABS, 2025. *The conversational agents platform*. Dostupné z: <https://elevenlabs.io/agents>. [cit. 2025-10-07].

EMBRYO, 2025. *The power of Grammarly: Usage stats and how it can impact your writing*. Dostupné z: <https://embryo.com/blog/the-power-of-grammarly-usage-stats-and-how-it-can-impact-your-writing/>. [cit. 2025-04-01].

GLOBAL LINGUA, 2025. *New Trends in Language Learning for 2025*. Dostupné z: <https://www.globallingua.ca/en/study-area/new-trends-in-language-learning-2025>. [cit. 2025-04-01].

GODWIN-JONES, Robert, 2017. Emerging technologies: Artificial intelligence. In: *Language Learning & Technology*, 21(3), 8–12. Dostupné z: <https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/server/api/core/bitstreams/594a25bc-07ab-40d8-8dfe-a7bcfd5831dc/content>. [cit. 2025-04-01].

GOOGLE, 2025a. *Gemini*. Dostupné z: <https://gemini.google.com/faq?hl=cs>. [cit. 2025-04-01].

GOOGLE, 2025b. *Talk naturally with Gemini*. Dostupné z: <https://support.google.com/gemini/answer/15274899?hl=en&co=GENIE.Platform%3DAndroid>. [cit. 2025-04-01].

GRAMMARLY, 2025a. *About us*. Dostupné z: <https://www.grammarly.com/about>. [cit. 2025-04-01].

GRAMMARLY, 2025b. *AI Writing Tools For Effortless Writing*. Dostupné z: <https://www.grammarly.com/ai/ai-writing-tools>. [cit. 2025-04-01].

GUTIÉRREZ, Lucía, 2023. Artificial Intelligence in Language Education: Navigating the Potential and Challenges of Chatbots and NLP. In: *Research Studies in English Language Teaching and Learning*, 1(3), 180–191. <https://doi.org/10.62583/rseltl.v1i3.44>. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/379552184_Artificial_Intelligence_in_Language_Education_Navigating_the_Potential_and_Challenges_of_Chatbots_and_NLP. [cit. 2025-04-01].

CHAMOT, Anna Uhl a EL-DINARY, Pamela Beard, 2002. Children's Learning Strategies in Language Immersion Classrooms. In: *The Modern Language Journal*. 83(3). 319–338. Dostupné z: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/0026-7902.00025?casa_token=mtaE7XTzluQAAAAA:D5Cgnh1aVFOrK1W0xd4s9pmqvicuHZgyxd-At18oOMI7u0Jy0zpIER9OmO4QOazh-7Kh8rwpWZe7hQbe. [cit. 2025-04-01].

KOPECKÝ, Kamil a SZOTKOWSKI, René, 2025. *Velké jazykové modely (LLM): metodický materiál*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Podpora a zvyšování kvality pregraduální přípravy pedagogů na Univerzitě Palackého v Olomouci, CZ.02.02.XX/00/23_019/0008422. Dostupné z: https://ai.ebezpeci.cz/opjak/download/2_Velke_jazykove_modely.pdf. [cit. 2025-10-01].

MICROSOFT, 2025. *Vzdělávací akcelerátory pro Microsoft Teams*. Dostupné z: <https://support.microsoft.com/cs-cz/topic/vzd%C4%9BI%C3%A1vac%C3%AD-akceler%C3%A1tory-pro-microsoft-teams-education-03d38261-9236-48bf-8711-2945ee883b52>. [cit. 2025-04-08].

SANTOSA, Hery, 2024. *Using Gemini AI for Teaching English*. Dostupné z: [https://mhsantosa.id/2024/10/19/using-gemini-ai-for-teaching-english/#:~:text=In%20English%20Language%20Teaching%20\(ELT,resources%20and%20internet%20connectivity%20challenges](https://mhsantosa.id/2024/10/19/using-gemini-ai-for-teaching-english/#:~:text=In%20English%20Language%20Teaching%20(ELT,resources%20and%20internet%20connectivity%20challenges). [cit. 2025-04-01].

TANG, Fenghua, 2024. Understanding the role of digital immersive technology in educating the students of english language: does it promote critical thinking and self-directed learning for achieving sustainability in education with the help of teamwork? In: *BMC Psychology*. 12(144). Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1186/s40359-024-01636-6>. [cit. 2025-04-01].